

Spis treści

WSTĘP Współczesne Niemcy 11

Ponad stereotypami 14

Krótką powtórka z historii 16

Kultura nadzoru 22

Dlaczego niemieckie wychowanie jest ważne 23

1 Wyjazd z Ameryki 27

Chłodne przyjęcie 33

Wszystko w należyтым porządku 36

2 Berlińskie niemowlęta 45

Tam, gdzie rządzą położne 49

Minus dla USA 53

Berliński poród 57

3 Problemy z rodzicielstwem bliskości 63

Niemieccy rodzice i teoria rodzicielstwa bliskości 67

Niezależne niemowlęta 70

Matka wie najlepiej? 77

4 Małe dzieci, mały kłopot

(*Kleine Kinder, Kleine Sorgen*) 81

Przedszkolna spuścizna po podziale wschód-zachód 85

Rozwijanie umiejętności małych dzieci w żłobku i przedszkolu 89

Jakość opieki nad dziećmi 93

Zasiłki na dzieci 96

5 Przedszkole demokratyczne 99

Nauka szybsza czy lepsza 102

Dzieci przejmują dowodzenie 107

Dyscyplina 109

Wycieczki dla dzieci 112

Nauka umiejętności dzieci w młodym wieku w USA 114

6 Zaczynamy szkołę 118

Szkoła zabawy 124

Priorytety edukacyjne 127

Praca domowa, jedzenie i protestowanie 131

7 Nie ma złej pogody 138

Ameryka od środka 143

Niemcy i wolna natura 146

Zabieranie zabawek 149

8 Swoboda przemieszczania się 156

Dlaczego niemieckie dzieci chodzą same 165

Swoboda (do) zabawy 170

9 Niebezpieczne rzeczy 174

Sztuka ognia 176

Narzędzia 179

Zabawa z przygodami 180

Niezbędne niebezpieczeństwa 183

Celebracja strachu 189

10 Trudne tematy 193

Śmierć 200

Religia 203

11 Mierzenie się z przeszłością 210

Historia pamięci 214

Zbrodnie historyczne i odpowiedzialność za przeszłość 221

12 Duże dzieci, duży kłopot

(*Grosse Kinder, Grosse Sorgen*) 229

Przestrzeń do bycia młodym 231

Bardzo długie dojrzewanie 236

Kwestia edukacji 239

Osiąganie dorosłości 244

13 Wracamy do Ameryki 250

Idziemy do amerykańskiej szkoły 254

Chandra czwartoklasistki 257

Wolność dla dzieci w kraju wolnych ludzi 262

EPILOG Niemieckie lekcje 270

Prawa dzieci 273

Wolność idei 277

PODZIĘKOWANIA 281

O AUTORCE 283